

Nemzetpolitikai összefoglaló

2016. 40. hét

MINISZTERELNÖKSÉG
NEMZETPOLITIKAI ÁLLAMTITKÁRSÁG

NPKI | NEMZETPOLITIKAI
KUTATÓINTÉZET

Semjén: Magyarország minden magyarnak az országa

Az öt éve elfogadott Alaptörvény minden magyar alkotmánya, Magyarország pedig minden magyarnak az országa - hangoztatta Semjén Zsolt előadásában, amelyet A nemzeti összetartozás és felelősségviselés az alaptörvény tükrében címmel szombaton Ópusztaszeren tartott konferencián. A nemzetpolitikáért felelős miniszterelnök-helyettes, a Kereszténydemokrata Néppárt elnöke az Alaptörvény elfogadásának ötödik évfordulója alkalmából szervezett ünnepségsorozat záró programján kiemelte: az alkotmány és a hozzá kapcsolódó állampolgársági törvény megteremtette a lehetőséget a nemzet közjogi egyesítésére, ami az egyetlen lehetséges válasz Trianon tragédiájára. Minden magyar, bárhol éljen a világban, akár az utódállamokban, akár a diaszpórában, teljes jogú állampolgár lehet, mert egy magyar nemzet van - jelentette ki a kormányfő helyettese. Semjén Zsolt hangsúlyozta, a magyar állam értelme, hogy a magyar nemzet fennmaradjon. Az alkotmány pedig nem pusztán az államszervezet megfogalmazása, hanem a nemzet politikai kifejezője. Az Alaptörvény kimondja a más nemzetekkel való együttműködés szándékát, és minden nemzet értékeinek tiszteletét - fogalmazott, hozzátéve: ez alapján követelhető meg saját nemzeti értékeink tisztelete is. A miniszterelnök-helyettes kitért arra is, hogy a mai magyar valóságot a történelmi hagyományainkkal összekötő Alaptörvény - a keresztény államalapítás és a keresztény Európához való kapcsolódás kapcsán - egyedül Szent Istvánt nevezi meg. Ennek kapcsán pedig a Szent Koronát, valamint a történelmi alkotmányhoz való viszonyt tételelesen is említi - tette hozzá. Kulcsfontosságúnak nevezte az Alaptörvénybe bekerült mondatot, mely szerint Magyarország nemcsak érez valamit, hanem felelősséget visel minden magyarért, bárhol is éljen a világban.

A diaszpóra Magyarország nagykövete, képviselte a környező országokban és szerte a világban – mondta a Miniszterelnökség nemzetpolitikáért felelős államtitkára szombaton az ópusztaszeri konferencián. Potápi Árpád János kiemelte: a kormány felismerte, hogy a határon túli magyarság a nemzet része és megőrzendő érték, hiszen az ország reprezentatív képviselte a környező országokban és a világ távoli földrészein egyaránt. A politikus szerint a nemzetpolitika a kabinet sikertevékenységei közé tartozott az elmúlt években. Ennek eredményeként mára sikerült kialakítani azt a keretrendszert, amire hosszú távon is lehet építkezni – mondta. „Tesszük a dolgunkat, a határon túli magyarok képviselőivel folyamatosan egyeztetve, velük egyetértésben” – fogalmazott. Hozzátette: „mindannyiunk közös büszkesége – hiszen a közös munka és az összefogás eredménye -, hogy politikailag is erősek vagyunk a Kárpát-medencében”. Az államtitkár kijelentette: az anyaországi vezetők ma nemcsak a szavak, hanem a tettek szintjén is nagy hangsúlyt fektetnek a diaszpóra és ezen belül kiemelten a szórványmagyarság megőrzésére, ezt több eredményes határon túli támogatási program példájával támasztotta alá. „A szórványt meg kell tartanunk, mert annak elvesztése után a tömbök elvesztése következik” – fogalmazott.

Szórványkollégiumi épületet avattak Magyarlapádon

Felavatták a magyar kormány támogatásával felépült szórványkollégium új épületét csütörtökön a Fehér megyei Magyarlapádon. Az avatóünnepségen Potápi Árpád János nemzetpolitikáért felelős államtitkár a szórványban élő magyarok támogatásának a szükségességéről beszélt. „Ha a szórványt feladjuk, a szórványosodás folyamata előbb utóbb a tömböt is eléri” – jelentette ki. Az államtitkár felidézte, hogy az elmúlt hetekben az erdélyi szórványmagyarság számára több iskolát is avattak. Megjegyezte: az új létesítmények nem vonták el a magyar gyermekeket más intézményekből, hanem újakat vontak be a magyar nyelvű oktatási hálózatba. „A gyermekek, a fiatalok támogatásával a saját jövőnket támogatjuk. Ha magyarként nőnek fel, akkor tudunk a további ötven-száz évben a magyar nemzetben gondolkodni” – fogalmazott az államtitkár. Kelemen Hunor, az RMDSZ elnöke kijelentette, a magyarlapádi létesítmény az erdélyi kollégiumi hálózatnak a része, amelyiket az elmúlt tíz évben azzal a céllal építettek ki, hogy valamennyi erdélyi magyar gyermek magyar nyelven tanulhasson. Hozzátette: a minőségi oktatás megteremtése a következő kihívás a közösség számára. Az RMDSZ elnöke példásnak tartotta a magyarlapádiak összefogását a kollégium felépítése ügyében. „Úgy kell építeni a közösségeinket, hogy legyen magyar jövő a következő évtizedekben, évszázadban is” – fogalmazott Kelemen Hunor.

Felavatták Márton Áron kőkoporsóját Gyulafehérváron

Felavatták Márton Áron erdélyi püspök kőkoporsóját csütörtökön a gyulafehérvári érseki székesegyház déli mellékkápolnájában. A 36 évvel ezelőtt meghalt Márton Áron újratemetési ceremóniáját a Szent Mihály székesegyház templombúcsúja keretében tartották, Miguel Maury Buendía apostoli nuncius vezetésével. Szentbeszédében Jakubinyi György gyulafehérvári érsek arra emlékeztetett, hogy Márton Áron két totalitárius rendszer, a náciizmus és a kommunizmus idején teljesítette maradéktalanul a püspöki jelmondatában vállaltakat: nem utasította el a munkát és a szenvedést. Mint felidézte: a boldog emlékezetű püspököt talán – az azóta szentté avatott – II. János Pál pápa jellemezte a legtalálóbban, amikor 1980-ban, a püspök nyugdíjba vonulási kérelmét jóváhagyó táviratában „az úr legteljesebb, legkifogástalanabb szolgájának” nevezte. Márton Áron hivatali utódja felidézte azt is: 36 évvel ezelőtt éppen zúgtak a székesegyház harangjai, és a Szent Mihály napi templombúcsúra hívták a híveket, „amikor Márton Áron visszaadta lelkét az urának”. A szentmise utáni ünnepi beszédében Soltész Miklós egyházi, nemzetiségi és civil társadalmi kapcsolatokért felelős magyar államtitkár megemlékezett: a rekordok könyvébe illene, hogy a Securitate 75 ezer oldalnyi feljegyzést készített Márton Áronról. Az államtitkár szerint a püspök bűne az volt, hogy rávilágított a liberalizmus, a bolsevizmus és a faszizmus egyaránt elfogadhatatlan ideológiájára. Úgy fogalmazott: a látszólag különböző ideológiákban az a közös, hogy tagadják istent, és nevetségessé tették az isten tiszteletét. Az államtitkár megemlékezett: az Észak-Erdélyt Magyarországnak

visszajuttató 2. bécsi döntés után Márton Áron a Romániához tartozó Gyulafehérváron maradt, hogy védje híveit, és támaszt nyújtson az árván maradt magyarságnak. „Észak-Erdélyben a románok ellen elkövetett bűnök miatt tiltakozott a magyar hatóságoknál. Elfogadhatatlannak tartotta a bosszút. Sok-sok megaláztatás, támadás ellenére vallotta, hogy az egymásba ékelten élő két népnek békében, egymást tisztelve kell élnie. Felismerjük-e a mai kor keresztényellenes időszakában, hogy ortodox, protestáns és katolikus keresztények csak összefogással maradhatunk fenn? Tudunk-e következetes fegyelemmel és a megbocsátás eszközeivel élni, mint ahogy ő tette a megtévedt papjaival, akik a békepapságban látták az egyetlen menekülési lehetőséget?” – tette fel a kérdést Soltész Miklós.

RMDSZ: Udvarhelyszék „megszabadult” a Marosban induló Birótól

A SZÁT kolozsvári ülését követő sajtónyilatkozatában Kelemen Hunor szövetségi elnök elmondta, az RMDSZ vezetősége megerősítette a Magyar Polgári Párttal (MPP) 2014-ben kötött, szeptember közepén pedig az idej parlamenti választásokra és a következő törvényhozási ciklusra kiterjesztett együttműködési megállapodást. Kelemen tájékoztatása szerint úgy döntöttek, hogy Biró Zsolt az RMDSZ Maros megyei képviselőjelölt-listájának harmadik, befutónak számító helyét fogja betölteni a december 11-ei megmérettetésén. A Maros megyei szervezet rangsorolása alapján a képviselőjelölti lista harmadik helyére Császár Károly Zsolt gyulakutai jegyző került, az ő helyét veszi át a polgári párt vezetője. Az RMDSZ elnöke közölte, a megyei szervezet felajánlja Császárnak a marosi szenátusi lista második helyét (ezt jelenleg Jakab István tölti be), amely Kelemen szerint az idej helyhatósági választásokon leadott szavazatszám ismeretében befutónak számít. Változik ugyanakkor a Hargita megyei jelöltlista is. A SZÁT döntése alapján a képviselőjelöltek rangsorában a 4., befutó helyre kerül a szórványmagyarország képviselője, Benedek Zakariás építkezési vállalkozó, a szövetség Szeben városi szervezetének elnöke. A korábban az udvarhelyszéki területi szervezet által befutó helyre jelölt Birtalan József ugyanakkor az RMDSZ bukaresti képviselőjelölt-listáját vezeti majd. Eredetileg erre a helyre Buday Richárd bukaresti RMDSZ-elnököt rangsorolták, ő azonban átkerült a fővárosi szenátusi lista élére, ami már nem számít befutónak. Az RMDSZ vezetősége azután kényszerült felülbírálni korábbi döntését, hogy az udvarhelyszéki területi szervezetben felháborodást és ellenállást váltott ki, miszerint a Magyar Polgári Párt (MPP) elnöke az Udvarhelyszéket megillető, befutónak számító helyet kapja meg a szövetség Hargita megyei képviselőjelölt-listáján a decemberi parlamenti választásokon.

Családias magyar ünnep a Bánságban

Több ezer érdeklődőt mozgatott meg hétvégén a Bánság magyar ünnepének is szánt, első alkalommal megszervezett Temesvári Magyar Napok. Az Opera téren és a környező kis

utcákban megtartott háromnapos rendezvényen számos program közül válogathattak a helyi és környékbeli magyarok, de Magyarországról is szép számmal érkeztek érdeklődők, és a más nemzetiségű helybeliek is kíváncsiak voltak az egyébként körükben is népszerűsített magyar ünnepre. A Temesvári Magyar Napok célja épp a magyar kisebbség értékeinek, hagyományainak a megismertetése volt, a rendezvény a magyar kormány támogatásával valósult meg. A szervező Várbástya egyesület, illetve a többi civil szervezet, intézmény színes programkínálattal várta az érdeklődőket, néptáncos, könnyűzenei, gasztronómiai, irodalmi, képzőművészeti és színházi programok egyaránt szerepeltek a kínálatban, de a hagyományos mesterségekkel is megismerkedhetnek a látogatók. A magyar napok rendezvényei előtt tartott sajtótájékoztatón Potápi Árpád János, a magyar miniszterelnökség nemzetpolitikai államtitkára támogatást ígért Temesvárnak a magyar programokra 2021-re is, amikor a bánsági város Európa egyik kulturális fővárosa lesz. Elmondta: bízik abban, hogy a kulturális fővárosi cím és az ehhez kapcsolódó programsorozat a tágabban vett bánsági régió és az ott élő valamennyi népcsoport számára bemutatkozási lehetőséget biztosít. Potápi Árpád János gratulált a temesváriaknak a kulturális fővárosi címhez, és örömét fejezte ki, hogy olyan város kapta a címet, amelyben több nemzetiség él, és amelyet a románok, a németek, a magyarok és a szerbek egyaránt magukénak érznek. Úgy vélte: az Európa Kulturális Fővárosa program alkalom lehet majd arra, hogy a magyar, a német, a szerb, de akár a bolgár, a szlovák és a cseh kultúra is bemutatkozzék. „Remélem, hogy nemcsak Temesvár, hanem az a régió, amely tágabb értelemben hozzátartozik: Kikinda, Nagybecskerek, Arad, Resicabánya, Szeged és Hódmezővásárhely is be tud mutatkozni, mert Temesvár kulturális, gazdasági szerepe a tágabb térségre is kihatással volt az idők során” – fogalmazott az államtitkár. Megjegyezte: a kolozsvári magyar napok példája azt mutatja, hogy a rendezvénysorozat a többségi lakosságot is képes megszólítani. Ezeknek a rendezvényeknek az a fő céljuk, hogy megmutassuk magunkat, de ne csak önmagunknak, hanem másoknak is, jelentette ki az államtitkár, aki szerint a rendezvény nemcsak a kultúrának, hanem a gazdaságnak is jót tesz. Tamás Péter, Magyarország temesvári tiszteletbeli konzulja, a Temesvári Magyar Napokat szervező Várbástya egyesület elnöke elmondta, az elmúlt évtizedekben nem volt arra példa, hogy három napra a magyar kultúra foglalja el a város főterét.

Átadták a Csemadoknak odaítélt Európai polgári díjat

Átadták a felvidéki magyarság legnagyobb kulturális-közéleti szervezetének, a Csemadoknak odaítélt Európai polgári díjat pénteken Dunaszerdahelyen. A díjátadót - amelyen a felvidéki magyarság politikai és civil érdekképviselőinek több vezetője mellett a díjazott szervezet képviselői és ismert közéleti személyiségek is részt vettek - a Csallóköz központjának számító Dunaszerdahelyen, a Vermes Villában tartották. A díjjal járó emléklakettet, Bárdos Gyula a Csemadok országos elnöke vette át Csáky Páltól, a Magyar

Közösség Pártjának (MKP) európai parlamenti (EP) képviselőjétől és Dionyz Hocheltől, az EP szlovákiai tájékoztatási irodájának képviselőjétől. Csáky Pál, aki a Csemadokot a díjra jelölte, az átadón rámutatott: a díjat létrehozása óta, most először kapta meg kisebbségi közösséghez tartozó szervezet. „Amikor a javaslatot nyilvánosságra hoztam, többen kételkedtek, hogy van-e esélye a sikerre egy kisebbségi szervezetnek, és örülök, hogy van” - mondta Csáky Pál. Hozzátette: a díj elismerés és főhajtás az Európai Unió részéről a Csemadoknak, mint szervezetnek és minden egyes jelenlegi és többszázezer volt tagjának, ugyanakkor elismerése annak is, hogy a szlovákiai társadalom többnemzetiségű. Megjegyezte: az EU észrevette azt, hogy itt nem csak a többségi szlovák nemzet él, hanem kisebbségek is. Bárdos Gyula, megköszönte a díjat és rendkívül nagy - a Csemadok összes tagjának és alapszervezetének címzett - elismerésnek nevezte azt. „Az elismerés annak a több mint ötvenezer Csemadok tagnak szól, akiknek mindennapjaihoz tartozik a magyar kultúra és hagyományaink megélése, valamint az is, hogy lehetőséget adnak azoknak akik tenni akarnak a felvidéki magyarságért” - fogalmazott Bárdos Gyula. Rámutatott: a díj a Csemadokon keresztül a civil szférának, a civil kurázsinnak is szól, ami különböző politikai szekértáborok küzdelme közepette közösségi teret ad az embereknek magyarságuk megélésére.

A szülőföld a szívünk, az álmaink, a hitünk, az őseink és a darab földünk

Október másodikán Pozsonypüspökin a Kitelepítettek emléknapjával vette kezdetét a Városi Kulturális Napok. A rendezvény szentmisével kezdődött, majd az alapiskola előtti téren lévő kopjafánál emlékeztek az egybegyűltek. A második világháború utáni megtorlások időszakában több településről, így Püspökiről is egész családokat telepítettek ki – mondta bevezetőjében Jégh Izabella, a Csemadok Pozsonyi Városi Választmányának elnöke. A rendezvényen Szili Katalin, a magyar országgyűlés volt elnöke, miniszterelnöki megbízott mondott beszédet. Szili Katalin kilenc évvel ezelőtt a kopjafa felszentelésére érkezett, de a politikai hatalom közbeszólt, ezért az akkori házelnök nem mondta el avató beszédét, csupán néma csendben emlékezett meg a kitelepítettekről. A miniszterelnöki megbízott kilenc évvel az avató után mondhatott beszédet a kitelepítettek kopjafájánál, melyben kiemelte, az ember elviheti magával a tárgyait, a batyuját, de van, amit nem vihet, azt, amit úgy hívunk: szülőföld.

Pásztor: a kvótareferendum nemzeti ügy

Pásztor István, a Vajdasági Magyar Szövetség elnöke a kvótanépszavazással kapcsolatban a Pannon TV stúdiójában azt mondta: a részvételünkkel erősítjük a magyar kormány

tárgyalási pozícióját Brüsszelben. Pásztor István aláhúzta, hogy nem hálából kell részt venni a vasárnapi népszavazáson, hanem ez saját érdekünk is. Elmondta, a kvótareferendum nemzeti ügy. “Az egész nemzetet érinti. Érinti az anyaországot és azt kell, hogy mondjam, hogy érinti a nemzet többi részét is akár a felvidékiekről, vagy erdélyiekről beszélünk. Azért is nemzeti ügy ez az ügy, mert a végkifejlete meghatározza, hogy milyen mozgásterei lesznek a magyar nemzetnek” – mondta Pásztor István. Az elnök arra a kérdésre, hogy milyen forgatókönyvet lát maga előtt a népszavazást követően, azt válaszolta, hogy szerinte a vajdasági szavazásra jogosult polgárok, több mint fele leadja majd a voksát. Elmondta, hogy a kvótareferendum kérdése nem mellékes, ezért mindenkit arra biztat, hogy vegyen részt az október másodikai népszavazáson. Az interjúban a tartományi képviselőház és a Vajdasági Magyar Szövetség elnöke a szabadkai kislány molesztálásával kapcsolatban azt mondta, hogy a migráció közbiztonsági ügy is.

Száznegyven éves jubileumát ünnepelte a Zentai Gimnázium

Péntek este tartották meg a Zentai Gimnázium fennállásának száznegyven éves jubileuma alkalmából szervezett ünnepséget, amelynek a zentai Művelődési Ház adott otthont, ahol együtt ünnepeltek az intézmény egykori és jelenlegi diákjai és tanárai, valamint a közelet jeles képviselői is. A rendezvény kezdetén Ceglédi Rudolf, Zenta község polgármestere mondott köszöntőt, amelyben az intézményben folyó oktatói-nevelői munka fontosságáról beszélt, majd Ujházi Éva, a Zentai Gimnázium igazgatónője üdvözölte a jelenlévőket, aki felszólalásában a dicső múltra emlékezett, kiemelve, az iskola mindenkor értékteremtő és kultúrateremtő intézmény volt. Dr. Szilágyi Péter, Magyarország nemzetpolitikáért felelős helyettes államtitkára a gimnázium történetének legfontosabb momentumait idézte fel, majd úgy fogalmazott, száznegyven év helytállása azt a titkot hordozza, hogy ki kell tartanunk, éltetnünk kell a belül őrzött értékeket, a nemzethez való tartozásunkat és a kereszténységünket. Pásztor István, a tartományi képviselőház elnöke köszöntőjében az intézménynek a város kulturális és társadalmi fejlődésére gyakorolt hatását emelte ki, leszögezve, a gimnázium olyanná alakította Zentát, amilyennek ma ismerjük. Đorđe Milićević, a tartományi kormány alelnöke az intézményben folyó munka színvonalasságáról beszélt, majd azt hangsúlyozta, az oktatás minősége csakis akkor tud számottevő hatást gyakorolni az ifjúságra, ha mindannyiuknak egyforma lehetőségeket tudunk biztosítani számukra a tudásuk felhasználására. Mgr. Hajnal Jenő, a Magyar Nemzeti Tanács elnöke az összefogás fontosságáról szólva kifejtette, a gimnázium egyebek mellett éppen ennek köszönhető, hogy minden gondja és megpróbáltatása ellenére is a Tisza mente egyik legjelentősebb intézményévé nőtte ki magát. Mint mondta, a mostani ünnepen erre is nagyon büszkének kell lennünk, de még inkább azokra a tanárookra és diákokra, akik tovább vitték iskolájuk és Zenta hírnevét a nagyvilágba. Vicsek Annamária, az Oktatási, Tudományügyi és Technológiai Fejlesztési Minisztérium államtitkára Mladen Šarčević miniszter nevében üdvözölte az egybegyűlteket, majd az intézményhez kötődő

személyes emlékeit idézte fel, amelyeket mindenekelőtt a tagozatok megnyitásáért folytatott harc határozott meg.

Kolinda Grabar-Kitarović államfő konzultáció céljából fogadta Jankovics Róbertet

Megkezdődtek a kormányalakítási konzultációk a parlamentbe bejutott pártok, kisebbségi képviselők és Kolinda Grabar-Kitarović államfő között. Jankovics Róbertet, a horvátországi magyarok parlamenti képviselőjét szerdán délben fogadta az államfő. Jankovics már többször is hangsúlyozta, a legfontosabbnak azt tartja, hogy stabil kormánya legyen Horvátországnak. Az alkotmány szerint a kormányalakítási megbízás elfogadásától kezdve az új miniszterelnök-jelöltnek 30 nap áll rendelkezésére ahhoz, hogy biztosítsa a kormányzáshoz szükséges parlamenti többséget, de ha nem jár sikerrel, az államfő 30 nappal meghosszabbíthatja a határidőt. A köztársasági elnök asszony korábban kijelentette: csak annak ad kormányalakítási megbízást, aki rendelkezik 76 támogatói aláírással, és nem fogja hagyni, hogy a kormányalakítási tárgyalások elhúzódjanak.

A magyar kormánynak fontos a horvátországi magyar közösség

A magyar kormány számára fontos a horvátországi magyar közösség és annak megőrzését kiemelt célnak tartja - mondta a nemzetpolitikai államtitkár. Potápi Árpád János a Nemzetpolitikai Kutatóintézet Horvátországi magyarok a 2016-os választások után címmel rendezett konferenciáján kiemelte: a magyarság szempontjából fontos voksolás után vannak. Az egyik legnagyobb arányban ezen a területen fogya a magyar népesség. 2011-ben még több mint 14 ezren vallották magukat magyarnak, ugyanakkor az elvándorlás miatt valószínűsíthető, hogy ez a szám ma már kevesebb. Csak remélni lehet, hogy a Nyugat-Európában dolgozók nem végleges kitelepülők - jegyezte meg. A magyar kormány számára fontos közösségről van szó - emelte ki az államtitkár, hozzátéve: az őshonos magyar kisebbség a honfoglalás óta ugyanazon településeken él itt, ezért is fontos a megőrzésük. A migrációs válságról szólva rámutatott: miután a magyarországi útvonalakat lezárták, azok alapvetően a Nyugat-Balkánra tevődtek át, és nem mindegy Horvátország hogyan áll ehhez a kérdéshez. A V4-ek mellett a szomszédos országokkal is szoros szövetségben kell állni, és az a véd- és dacsövetség, amit a magyar kormányfő említett, fontos lenne, ha Horvátországgal, Szerbiával, és Romániával is megvalósulhatna - fejtette ki. Horvátországban szeptember 11-én tartottak előrehozott választásokat, a garantált kisebbségi képviselői helyet a Horvátországi Magyarok Demokratikus Közössége (HMDK) szerezte meg, több mint 53 százalékkal. A Magyar Egyesületek Szövetségének jelöltje a szavazatok 46,98 százalékát szerezte meg. Jankovics Róbert, a HMDK parlamenti

képviselője azt mondta: Horvátországban nyolc kisebbségi képviselőt választanak, s ezt 1992 óta a magyarok is megtehetik. Jogaik egyenrangúak a többi parlamenti képviselőével. Megjegyezte: bár a magyarság száma csökken, de a szavazópolgárok száma mégis folyamatosan nő. A részvétel a magyarság esetében kétszer akkora volt, mint az utána következő kisebbségnél. A szórványban soha nem született még ennyi szavazat, mint most - hangsúlyozta. Úgy vélte, az a bizalom, amit most megszereztek, felhatalmazást ad az előző évek hibáinak kijavítására. Olyan közösségről van szó, amely vállalja magyarságát és hajlandó is ezért tenni - jelentette ki.

